

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

440-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 12-13 ДЕКЕМВРИ 2007 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно

- „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на изискванията за акредитация и наблюдение на пазара във връзка с пускането на продукти на пазара“
- „Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета относно обща рамка за пускане на продукти на пазара“
- „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно продавани на пазара в други държави-членки и за отмяна на Решение 3052/95/ЕО“

COM(2007) 37 окончателен — 2007/0029 (COD)

COM(2007) 53 окончателен — 2007/0030 (COD)

COM(2007) 36 окончателен — 2007/0028 (COD)

(2008/C 120/01)

На 14 март 2007 г. Съветът реши, в съответствие с член 95 и член 133, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на изискванията за акредитация и наблюдение на пазара във връзка с пускането на продукти на пазара“

и „Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета относно обща рамка за пускане на продукти на пазара“

На 2 април 2007 г. Съветът реши, в съответствие с член 37 и член 95 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно продавани в други държави-членки и за отмяна на Решение 3052/95/ЕО“

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 21 ноември 2007 г. (докладчик: г-н Pezzini).

На 440-ата си пленарна сесия, проведена на 12 и 13 декември 2007 г. (заседание на 13 декември 2007 г.), Европейският икономически и социален комитет прие следното становище с 68 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 3 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

пазара в дадена държава-членка, да могат да бъдат продавани безпрепятствено на пазарите в целия ЕС.

1.1 ЕИСК е твърдо убеден, че е важно да бъде осигурено пълното прилагане на принципа за свободно движение на стоки, залегнал в Договора и потвърден от редица решения на Съда на Европейските общности, така че продукти, законно продавани на

1.2 ЕИСК смята, че е от приоритетно значение да бъдат гарантирани сигурност, прозрачност и ефективност в търговията, като се премахне дублирането на проверки и тестове и се осигурят високи нива на защита за потребителите, гражданите и

предприятията. От съществено значение е също така да се осигурява активно и уеднаквено прилагане на правилата на Общността в областта на безопасността на продуктите чрез координиране и засилване на дейностите по наблюдение на пазара.

1.3 ЕИСК подчертава, че свободното движение на стоки е основен двигател на конкурентоспособността и на икономическото и социално развитие на единния европейски пазар, както и че засилването и актуализирането на изискванията за пускане на пазара на безопасни, висококачествени продукти са ключови фактори за потребителите, предприятията и европейските граждани.

1.4 ЕИСК счита, че актуализирането и опростяването на законодателството на ЕС относно продуктите не може да бъде отлагано предвид следните обективни обстоятелства:

- проблемите, срещани при прилагането и изпълнението на разпоредбите на Договора;
- липсата на съгласуван подход за наблюдение на пазара в държавите-членки;
- недостатъците по отношение на органите за оценка на съответствието и правната защита на маркировката „СЕ“;
- недостатъчното познаване от страна на предприятията, администрациите и гражданите на техните права и задължения.

1.5 ЕИСК подкрепя инициативата на Комисията за изготвяне на **пакет от законодателни мерки** по този въпрос, доколкото чрез него се постига напълно:

- ефективно и еднакво прилагане на принципа за взаимно признаване;
- засилване на наблюдението на пазара;
- обща европейска система за акредитация, разглеждана като обществена услуга от общ интерес;
- общи нива на компетентност на акредитираните сертифициращи органи;
- по-строги критерии за подбор и хармонизирани процедури за подбор при оценка на съответствието;
- по-голямо текущо и системно сътрудничество между националните власти;
- засилена правна защита на маркировката „СЕ“ като се избегне обръкването, породено от съществуването на прекалено много маркировки;
- цялостното идентифициране и определяне на отговорностите на онези, които пускат продукти на пазара;
- по-еднородна правна рамка с по-голяма съгласуваност между съществуващите текстове, с високи нива на съответствие и минимална административна тежест;
- гарантирането на проследяемостта на всеки пуснат на пазара продукт;
- пълното прилагане на принципа на пропорционалността при процедурите и отговорностите, свързани със сертифицирането, по-специално за по-малките предприятия и за продукти, които не се произвеждат серийно или за такива, произвеждани в малки количества;

— пълното включване на всички участници на пазара и по-специално на потребителите;

— изрично предвиждане на механизми за извънсъдебно разрешаване на спорове с ограничени до абсолютния минимум срокове и разходи.

1.6 ЕИСК счита, че при прилагането на общите процедури за взаимно признаване от приоритетно значение е да се осигурят високи нива на прозрачност и сигурност посредством:

- обръщане на тежестта на доказване и възможността за завеждане на иск пред националните съдилища;
- възможност за извънсъдебно разрешаване на спорове в националните места за контакт за продукти, включително и онлайн;
- намалени времеви рамки, както за съдебни, така и за извънсъдебни производства;
- създаване на дееспособни и компетентни национални технически структури, които да могат да предоставят бързо всяко необходимо доказателство — включително и посредством извънредни процедури;
- активна роля на регулаторните органи при изготвянето на телематично ръководство, даващо възможност за проследяване в целия ЕС на всички действащи разпоредби.

1.7 ЕИСК подкрепя основните принципи на предложенията, които съчетават положителния опит от „новия подход“ и „глобалния подход“ в областта на оценката на съответствието. Те би трябвало да бъдат прилагани навсякъде в настоящото и бъдещото законодателство на Общността като обхващат всички аспекти на продаваните продукти и по-специално тези, свързани с безопасността, здравето и опазването на околната среда.

1.8 Комитетът изтъква значението на това всички икономически оператори във веригата за доставка и дистрибуция — производители, оторизирани представители или вносители — да предприемат необходимите мерки и да поемат еднаква отговорност, за да се гарантира, че на пазара се предлагат единствено продукти, отговарящи на разпоредбите.

1.9 Проследяемостта на продуктите, която гарантира отговорността на икономическите оператори, предлагащи стоки на европейския пазар, трябва да позволява — във връзка с ефективното прилагане на правилата на Общността — тези оператори да бъдат ясно идентифицирани.

1.10 Според Комитета следва да се разгледат също така и проблемите, свързани с пускането на продукти на пазара чрез Интернет, като се има предвид, че пазарът за електронна търговия все още не е напълно регулиран.

1.11 ЕИСК счита, че за подобряването на настоящата рамка на новия подход е необходимо да се предоставят по-ясни насоки относно:

- задълженията на икономическите оператори, които трябва да са обосновани, пропорционални и да не водят до високи бюрократични и административни разходи;

— по-ефикасно наблюдение на пазара и по-единни нива на компетентност на нотифицираните органи за оценка на съответствието, за да се гарантира максимална безпристрастност и ефективност в цялото Европейското икономическо пространство и равни условия на конкуренция за всички производители.

1.12 ЕИСК изразява съгласие по отношение на необходимостта от укрепване на статута и значението на маркировката „СЕ“ като ѝ бъде осигурена по-висока степен на правна защита чрез регистрирането ѝ като колективна марка, което ще даде възможност на публичните власти бързо да взимат мерки и да намалят злоупотребите.

1.13 ЕИСК подчертава, че техническата стандартизация играе ключова роля в тази област, тъй като новият подход се основава именно на тясната връзка между основни правни изисквания и европейските технически стандарти, които трябва да бъдат подкрепяни и насърчавани.

1.14 Европейската система за акредитация (ЕСА), замислена като обществена услуга от общ интерес, трябва от една страна да осигурява повсеместното приемане на резултатите от оценката на съответствието и да предотвратява ненужното ѝ дублиране и от друга, да се основава на международно признати стандарти и ясни дефиниции.

1.15 Разпоредбите на Регламента, които имат отношение към ЕСА, трябва да важат за всички органи по акредитация в рамките на Европейското икономическо пространство и за услугите, предоставяни от тях, независимо от вида на предоставяните на клиентите услуги за оценка на съответствието.

1.16 Тези разпоредби трябва да осигурят:

- съгласуван набор от ясни и прозрачни общи дефиниции, съответстващи на международните стандарти, които да бъдат използвани във всички директиви на новия подход и директивите, отнасящи се до продукти⁽¹⁾, включително в тези относно оценката на съответствието и органите за оценка на съответствието;
- функционирането на система за акредитация под контрола на публичните власти, която да не е обект на търговска конкуренция;
- цялостно обхващане на цялото съответстващо законодателство на Общността, без изключения нито в областта на безопасността и здравето, нито в областта на опазването на околната среда;
- общо прилагане по отношение на всички дейности, подлежащи на акредитация, включително калибриране, независимо от това дали акредитацията се налага поради изпълняването на правни изисквания за оценка на съответствието или заради частни договори;
- спазването от страна на националните органи по акредитация на стандартите за компетентност и безпристрастност, посредством участието им в партньорски проверки, провеждани под надзора на всички страни, участващи в процеса на акредитация.

⁽¹⁾ В законодателството на ЕС са използвани различни дефиниции за означаването на едни и същи концепции в различните законодателства относно продуктите, обхващащи аспекти като екодизайн, безопасност на продуктите, отговорност за продуктите, депонирането на отпадъци, енергийна ефективност и т.н. Това създаде объркване сред пряко заинтересованите страни, особено когато се прилагат различни директиви към един и същ продукт.

1.17 ЕИСК счита, че е необходимо да бъде установена ясна правна база за Европейското сътрудничество за акредитация (ЕА), чиято роля трябва да бъде подсилена и по-добре дефинирана: всички национални органи по акредитация трябва да са членове на ЕА, за да бъде осигурена еквивалентност, прозрачност, надеждност и ефективност; освен това мрежата ЕА трябва да бъде подкрепяна от държавите-членки.

1.18 ЕИСК счита, че, тъй като органите по акредитация трябва да докажат, че гласуваното им доверие е оправдано, те следва да докажат, че участват успешно в системата на партньорски проверки.

1.19 Освен това, ЕИСК счита, че е важно да бъдат включени всички заинтересовани страни, като те би трябвало да бъдат представени в органите по акредитация. Това условие трябва да стане неразделна част от новия Регламент.

1.20 В тази връзка Комитетът счита, че правата на потребителите на вътрешния пазар трябва да се познават и признават в по-голяма степен и че за тази цел е необходимо да се предвиди подходяща инициатива.

1.21 Наблюдението на пазара следва да се прилага и към продуктите, обхванати от Директивата относно общата безопасност на продуктите (GPSD), тъй като голям брой продукти се продават както за професионална употреба, така и за употреба от крайния потребител. Освен това ЕИСК счита, че съществуването на сегашната система за бърз обмен на информация, RAPEX, която може да гарантира ефективността на наблюдението на пазара, е напълно оправдано.

1.22 Необходимо е митническите власти, в рамките на европейска мрежа, да си сътрудничат с органите за наблюдение на пазара, за да бъдат осигурени ефективни проверки на продуктите преди пускането им на европейския вътрешен пазар, където могат да се движат свободно.

1.23 Поради тази и други причини, митническите власти трябва да разполагат с квалифициран персонал, с достатъчно финансови средства и правомощия, за да могат да се справят ефикасно с поставените им задачи, както и със средства, позволяващи им да реагират бързо, когато става въпрос за сезонни продукти или продукти, продавани през ограничени периоди от време.

1.24 На последно място, ЕИСК счита, че в Регламента следва ясно да се посочи, че мерките, предприемани в отговор на доказана липса на съответствие, също трябва да отговарят на принципа на пропорционалността.

2. Въведение

2.1 Вътрешният пазар на стоки е не само движещата сила на растежа в Общността: той има също така значително въздействие върху способността на Европейския съюз да се конкурира на международния пазар. Както ЕИСК многократно е посочвал, „фактор, чието значение нараства, е глобализацията, която представлява предизвикателство, но същевременно и възможност. Предизвикателството може да бъде посрещнато единствено, ако бъде използван пълният потенциал на единния пазар“⁽²⁾.

⁽²⁾ ОВ С 93 от 27.4.2007 г., Преглед на единния пазар (докладчик: г-н CASSIDY).

2.2 Свободното движение на стоки представлява основният стълб на единния пазар: благодарение на прилагането на членове 28-30⁽³⁾ от Договора беше постигнат значителен напредък при хармонизирането на техническите стандарти на ниво ЕС с цел премахване на техническите бариери пред търговията, често посредством директивите на „новия подход“ (известни също така като Директиви за маркировката „СЕ“).

2.3 Появиха се обаче празноти при въвеждането и прилагането на разпоредбите на Договора, по-специално в областта на нехармонизираните продукти. Въвеждането на национални технически правила създаде значителни препятствия пред свободната търговия, особено за МСП, поради все още прекалено фрагментираната законова рамка и липсата на последователен подход към наблюдението на пазара от страна на държавите-членки.

2.4 ЕИСК е подчертавал, че „държавите-членки носят голямата отговорност за осигуряването на правилното въвеждане и прилагане на мерките на ЕС в тяхното национално законодателство“ и че е важно „произтичащата от това регулаторна рамка на национално ниво да е както балансирана по отношение на съдържанието, така и колкото е възможно по-опростена за предприятията, служителите, потребителите и участниците от гражданското общество“⁽⁴⁾.

2.5 ЕИСК твърдо подкрепя целите за по-прозрачни и ефективни правила и за по-строги, актуализирани изисквания във връзка с пускането на пазара на безопасни, висококачествени продукти с оглед да се осигурят:

- на потребителите — по-високи нива на безопасност и качество и по-голяма свобода на избора на основата на надеждни оценки на съответствието, както на националните, така и на вносните продукти;
- на производителите — правна сигурност и ясно, последователно законодателство, с обща рамка за промишлените продукти; нужната гъвкавост за адаптиране към технологичното развитие, истинска свободна търговия без ненужни технически бариери, административен контрол или допълнителни, обременяващи тестове за достъп до отделните национални пазари;
- на гражданите — защита на здравето и на околната среда като се премахнат обременяващите, ненужни административни формалности и им се предложи практическо измерение на осезаема, близка, основана на качеството „Европа на резултатите“ като съществена част от европейското гражданство.

2.6 В своето становище относно *Стратегията за вътрешния пазар — приоритети 2003-2006 г.*⁽⁵⁾, ЕИСК посочи, че „търговията с трети страни нарасна по-бързо отколкото търговията

между държавите-членки“ и че „една от причините за това е лошото прилагане на взаимното признаване, чиято цел е да се създаде доверие у потребителите по отношение на продуктите, произведени в други страни. Държавите-членки следва да се отнасят с доверие към системите на другите държави-членки на Съюза. Най-добрите условия за нарастването на търговията със стоки между държавите-членки представляват солидна правна система, високи и прозрачни стандарти за качество и инициативите за образование на потребителите.“

2.7 ЕИСК също така подчерта, че правата на потребителите във вътрешния пазар не се познават достатъчно и че на няколко пъти е привличал вниманието⁽⁶⁾, по-специално по отношение на периферните и наскоро присъединилите се държави, към тези недостатъци и към начина, по който публични национални и местни органи често пъти използват това незнание.

2.8 Освен това ЕИСК посочва, че четирите основни препятствия пред правилното функциониране на вътрешния пазар, установени от ОЕП (Обсерватория на единния пазар) през 2007 г. са:

- несигурност сред икономическите оператори и националните администрации относно техните права и задължения, свързани с прилагането на принципа на взаимно признаване;
- недостатъчно доверие, прозрачност и сътрудничество между държавите-членки за улесняване на взаимното признаване и приемане на сертифицирането и свободното движение на стоки, като по този начин се предложи по-ясна рамка по отношение на оценките на съответствие, системите за акредитация и за наблюдение на пазара, прозрачност и защита на маркировката „СЕ“;
- липса на съгласувани мерки за осигуряването на високи нива и оптимални общи изисквания по отношение на безопасността и здравословността на продуктите, които предстои да бъдат пуснати на пазара.

2.9 ЕИСК имаше възможността да констатира „със съжаление, че след толкова години изграждане на Европа, редица държави-членки все още не са интегрирали в достатъчна степен законодателството и политиките на ЕС в изготвянето на националните им политики в областите, в които те са поели задължение да следват общи политики и да изпълняват решенията, взети съвместно с техните партньори“⁽⁷⁾.

2.10 След това ЕИСК посочи, че: „На национално равнище е необходим ефективен и прозрачен подход към въпросите на ЕС, тъй като всяка от 25-те държави-членки, отличаваща се със свои административна култура, традиции и управление на процесите, трябва да зачита същите достижения на правото на Общността, което включва, наред с другото, сходни изисквания по отношение на законотворчеството, транспонирането, въвеждането и прилагането на законодателството на ЕС“⁽⁸⁾.

⁽³⁾ Вж. също член 94 и член 95 от Договора за Европейския съюз.

⁽⁴⁾ ОВ С 309 от 16.12.2006 г., *Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: Стратегия за опростяването на регулаторната среда* (докладчик: г-н CASSIDY).

⁽⁵⁾ ОВ С 234 от 30.9.2003 г. (докладчик: г-н CASSIDY).

⁽⁶⁾ ОВ С 208 от 3.9.2003 г. (докладчик: г-н PEZZINI).

⁽⁷⁾ ОВ С 325 от 30.12.2006 г. (докладчик: г-н VAN IERSEL).

⁽⁸⁾ На същото място.

2.11 Според „Доклада Кок“⁽⁹⁾ „свободното движение на стоки в рамките на ЕС продължава да бъде възпрепятствано от редица местни правила, често пъти прилагани произволно и в явно противоречие с принципа за взаимно признаване“⁽¹⁰⁾.

2.12 В светлината на горепосочените съображения ЕИСК счита, че с оглед на осигуряването на бъдещето на европейската интеграция, защитата на потребителите и гражданите и развитието на европейските предприятия, неотложен приоритет е:

- да се осигури пълното прилагане на принципа за свободно движение на стоки, залегнал в Договора и потвърден с редица решения на Съда на Европейските общности, така че продуктите, законно продавани на пазара на една държава-членка, да могат да бъдат продавани безпрепятствено в целия ЕС;
- да се гарантира сигурност, прозрачност и ефикасност при търговията като се премахне дублирането на проверките и тестовите и се осигурят високи нива на защита на потребителите, гражданите и предприятията;
- да се отстранят неяснотите, излишното законодателство, правните несъответствия и ненужната усложненост при оценките на съответствието на продуктите: те би трябвало да бъдат подходящи, надеждни, независими и безпристрастни и да са в съответствие с общата правна рамка за промишлените продукти;
- да се координират и ускорят дейностите по наблюдение на пазара, за да се осигури активно и еднакво прилагане на изискванията на Общността за безопасност на продуктите;
- да се насърчава, укрепва и защитава по-ефективно маркировката „СЕ“; тя трябва да представлява истински „паспорт за съответствие“, даващ право на свободно движение в целия ЕС, с надлежното зачитане на нивата на безопасност и качество, установени в законодателството на Общността.

3. Предложенията на Комисията

3.1 Комисията приема за изходна точка констатацията, че изграждането на вътрешния пазар все още не е завършено:

- националните технически правила все още представляват сериозни препятствия пред свободната търговия в ЕС. Както беше отбелязано⁽¹¹⁾ в едно проучване, повече от една трета от предприятията са отговорили, че са имали проблеми, причинени от техническите правила в друга държава-членка и около половината от предприятията са решили да приспособят продуктите си към тези правила;
- прекалено голям брой правила на ЕС се оказват непоследователни или сложни: различни определения за един и същ продукт, прекриващи се процедури за оценка на съответствието, различни органи за оценка на съответствието, фрагментирана регулаторна рамка със смесица от различни правила и процедури;

⁽⁹⁾ Доклад на групата на високо равнище под председателството на Вим Кок: „Посрещане на предизвикателството“, м. ноември 2004 г. — Европейска комисия.

⁽¹⁰⁾ SEC(2007) 113 от 14.2.2007 г.

⁽¹¹⁾ *Втори двугодишен доклад за прилагането на принципа за взаимно признаване в единния пазар* — COM(2002) 419 окончателен.

— както потребителите и гражданите, така и МСП, все още са до голяма степен неосведомени или не са наясно със своите права по отношение на вътрешния пазар, докато същевременно постепенно възникват нови препятствия и нови сериозни административни формалности, спъващи упражняването на тези права.

3.2 За намиране на решение на тези въпроси Комисията предлага:

- Регламент (COM(2007) 36 окончателен) относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно продавани на пазара в други държави-членки и за отмяна на Решение 3052/95/ЕО;
- Решение (COM(2007) 53 окончателен) относно обща рамка за пускане на продукти на пазара, като успоредно с предложението Комисията ще регистрира маркировката „СЕ“ като колективна марка, за да осигури правната ѝ защита;
- Регламент (COM(2007) 37 окончателен) за определяне на изискванията за акредитация и наблюдение на пазара във връзка с пускането на продукти на пазара;

3.3 Първият регламент (COM(2007) 36 окончателен) предлага отмяната на настоящата процедура за взаимен обмен на информация и разглежда няколко аспекта на нехармонизираната област:

- нова процедура за националните власти, когато възнамеряват да наложат национално техническо правило и смятат, че не могат да приложат взаимно признаване;
- определяне на ниво ЕС на правата и задълженията на националните власти и на предприятията, желаещи да продават в държава-членка някой от своите продукти, който вече се продава законно на пазара на друга държава-членка;
- създаване във всяка държава-членка на едно или няколко „места за контакт за продукти“ със задачата да предоставят информация за техническите правила за определен продукт или да посочат компетентните власти/органи, които трябва да бъдат потърсени; ще бъде възможно също да се изгради телематична мрежа, свързваща тези „места за контакт“ за обмен на информация в съответствие със системата за оперативна съвместимост IDABC.

3.4 Предложението за Решение (COM(2007) 53 окончателен) излага общата рамка за бъдещото отраслово законодателство посредством:

- хармонизирани определения, общи задължения за икономическите оператори, критерии за подбор на органите за оценка на съответствието, критерии за националните нотифициращи органи и правила за процеса на нотифициране;
- правила за подбора на процедури за оценка на съответствието, както и за хармонизирания набор от процедури, за да се избегнат обременяващи припокривания;
- единно определение за маркировката „СЕ“ (със съответните отговорности и защиты) като колективна марка на Общността, за тези директиви, които вече я предвиждат;
- процедура за информиране и наблюдение на пазара като разширение на системата, създадена с Директивата относно общата безопасност на продуктите (GPSD);

— хармонизирани разпоредби за бъдещите предпазни механизми като допълнение към тези за наблюдение на пазара.

3.5 Вторият регламент (COM(2007) 37 окончателен) предвижда по-строги изисквания за акредитация и наблюдение на пазара, така че продуктите, които не отговарят на изискванията, да бъдат лесно откривани и изтегляни от пазара. Основната цел на предложението е да осигури свободното движение на стоки в хармонизираната област чрез:

- засилване на европейското сътрудничество, така че акредитацията да може наистина да осигури последното ниво на контрол при правилно функциониращото законодателство на ЕС;
- създаване на рамка за признаването на вече съществуващата организация „Европейско сътрудничество за акредитация“ (EA), така че да бъде осигурено правилното функциониране на строга система за партньорски проверки, включваща националните органи за акредитация ⁽¹²⁾;
- въвеждане на общностна рамка за наблюдение на пазара и контрол на продуктите, влизащи на пазара на ЕС, с по-тясно сътрудничество между националните и митническите власти, обмен на информация между националните власти и сътрудничество между тях в случаи на продажба на продукти на пазарите на повече от една държава-членка;
- прилагане на ясни и стандартизирани правила във всички сектори, правна стабилност и съгласуваност на мерките и намаляване на някои от тежестите на изискванията, отнасящи се до фазата, предшестваша пускането на пазара и до оценката на съответствието;
- осигуряване на финансова подкрепа от страна на Общността за отраслови схеми за акредитация, за дейностите на централния секретариат на EA, за създаването и координирането на проекти за наблюдение на пазара, за програми за обучение и за обмен на служители от националните държавни администрации, включително и от митническите власти.

4. Общи бележки

4.1 ЕИСК е твърдо убеден, че свободното движение на стоки е основен двигател на конкурентоспособността и икономическото и социално развитие на европейския единен пазар и че засилването и актуализирането на изискванията за пускането на пазара на безопасни, висококачествени продукти са ключови фактори за потребителите, предприятията и европейските граждани.

4.2 През последните 50 години единният пазар на стоки допринесе за все по-голямото сближаване на европейските

икономики: понастоящем търговията между държавите-членки от ЕС-27 представлява две трети от цялата търговия на Съюза.

4.3 Прилагането на разпоредбите на член 28 и член 30 ⁽¹³⁾ от Договора за ЕО, процесът на хармонизиране на техническите правила на стария и новия подход и правилното прилагане на принципа за взаимното признаване са основни стълбове за развитието на търговията в рамките на Общността.

4.4 Има много причини, поради които актуализирането и адаптирането на законодателството на ЕС не може да бъде отлагано: проблемите, срещани при въвеждането и прилагането на разпоредбите на Договора; липсата на съгласуван подход към наблюдението на пазара в държавите-членки; недостатъци в органите за оценка на съответствието и в правната защита на маркировката „CE“; несъгласуваността и сложността на европейското законодателство, което често е многопластово и припокриващо се; смесицата от различни процедури и недостатъчното познаване от страна на предприятията, администрациите и потребителите на техните права и задължения.

4.5 ЕИСК подкрепя инициативата на Комисията, още повече че вече е подчертавал и неколккратно е призовавал за подобна инициатива в своите становища за единния пазар ⁽¹⁴⁾ и подкрепя представените предложения, при условие че бъдат взети под внимание бележките, направени в настоящото становище.

⁽¹³⁾ Вж. също член 94 и 95 от Договора за Европейския съюз.

⁽¹⁴⁾ Списък на скорошни становища на ЕИСК относно опростяването, по-добро законотворчество и приоритетите на единния пазар:

- 1) ОВ С 93 от 27.4.2007 г., Преглед на единния пазар (докладчик: г-н CASSIDY).
- 2) Становище относно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: стратегия за опростяването на регулаторната среда, COM(2005) 535 окончателен (докладчик: г-н CASSIDY), ОВ С 309 от 16.12.2006 г.
- 3) Проучвателно становище по искане на британското председателство относно По-добро законотворчество, (докладчик: г-н RETUREAU), прието на 28.9.2005 г., ОВ С 24 от 31.1.2006 г.
- 4) Становище по собствена инициатива относно Подобряване на въвеждането и прилагането на законодателството на ЕС (докладчик: г-н VAN IERSEL), прието на 28.9.2005 г., ОВ С 24 от 31.1.2006 г.
- 5) Становище относно Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Актуализиране и опростяване на достиженията на правото на Общността, COM(2003) 71 окончателен (докладчик: г-н RETUREAU), прието на 31.3.2004 г., ОВ С 112 от 30.4.2004 г.
- 6) Становище по собствена инициатива относно Опростяване с оглед на европейското управление: по-добро законотворчество (докладчик: г-н SIMPSON), прието на 26.3.2003 г., ОВ С 133 от 6.6.2003 г.
- 7) Проучвателно становище относно Съобщение на Комисията — Опростяване и усъвършенстване на регулаторната рамка, COM(2001) 726 окончателен (докладчик: г-н WALKER), прието на 21.3.2002 г., ОВ С 125 от 27.5.2002 г.
- 8) Становище по собствена инициатива относно Опростяването (докладчик: г-н WALKER), прието на 29.11.2001 г., ОВ С 48 от 21.2.2002 г.
- 9) Становище по собствена инициатива относно Опростяването на правилата на единния пазар (докладчик: г-н VEVEER), прието на 19.10.2000 г., ОВ С 14 от 16.1.2001 г.
- 10) Становище по собствена инициатива относно Приоритетите на единния пазар 2005-2010 г. (докладчик: г-н CASSIDY), прието на 7.4.2005 г., ОВ С 255 от 14.10.2005 г.
- 11) Становище относно Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — стратегия за вътрешния пазар — приоритети за периода 2003–2006 г. (докладчик: г-н CASSIDY), прието на 16.7.2003 г., ОВ С 234 от 30.9.2003 г.
- 12) Информационен доклад за опростяването.
- 13) Информационен доклад относно Състоянието на сърегулирането и съвместното регулиране на единния пазар (докладчик: г-н VEVEER), прието на 11.1.2005 г., CESE 1182/2004 fin.

⁽¹²⁾ Понастоящем в ЕС има около 1 700 нотифицирани органи.

4.6 Според ЕИСК за оценка на предлаганите мерки следва да се използват четири основни критерия, за да се гарантира, че те ще се впишат добре в съществуващата рамка на Общността:

- нивото на прозрачност, опростяване, надеждност, правна сигурност и достъпност за потребителите на Общността, независимо дали става въпрос за потребители, предприятия, публични администрации или отделни граждани;
- нивото на съгласуваност с другите цели и с политиките на ЕС;
- нивото на комуникация и обмен на информация за правата и задълженията между заинтересованите страни от Общността;
- нивото на ненужната бюрокрация и свързаните с нея тежести, по-специално що се отнася до по-малките заинтересовани участници като потребителите, МСП и отделни граждани.

4.7 ЕИСК счита, че предложенията на Комисията позволяват постигането на значителен напредък, тъй като те предвиждат:

- разпоредби за засилване на наблюдението на пазара;
- обща система за акредитация;
- общи нива на компетентност за акредитираните сертифициращи органи;
- по-строги критерии за подбор и хармонизирани процедури за подбор за оценка на съответствието;
- по-голямо сътрудничество и обмен на информация между националните власти;
- по-голяма правна защита за маркировката „СЕ“ като колективна марка на Общността.

4.8 ЕИСК признава напълно необходимостта от подобряване на качеството на системата за акредитация на нотифицираните органи и за въвеждането на по-строги критерии за подбор, управление и надзор на тези органи с правна рамка, осигуряваща съгласуваност, съвместимост и координация в децентрализираната система, за да се осигури надеждност и да се увеличи взаимното доверие.

4.9 Особено с оглед на нарастващата глобализация, системата за наблюдение на пазара трябва да осигури обща правна рамка, гарантираща ефикасно, съгласувано прилагане на законодателството в целия ЕС.

4.10 Не трябва да се допуска потенциално опасни, неотговарящи на изискванията продукти да достигат до пазара, както се подчертава в годишния доклад на RAPEX (Система за бързо предупреждение за нехранителните потребителски продукти) за 2006 г. относно опасните потребителски продукти ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Европейска комисия, Доклад на RAPEX за 2006 г.: <http://ec.europa.eu/garrex>. Докладът е публикуван на 19 април 2007 г. и посочва стабилно нарастващ брой на нотификациите през последните години. Броят на нотификациите за нехранителни потребителски продукти, представляващи сериозен риск за безопасността, е нараснал в Европа повече от два пъти между 2004 и 2006 г., от 388 на 924, докато през 2006 г. годишното нарастване спрямо 2005 г. е било 32 %, свързано предимно със секторите на детските играчки, електрическите уреди, моторните превозни средства, осветителните тела и козметиката, носещи риск от нараняване, електрически удар, пожар и изгаряния, задавяне и задушаване и химически риск.

4.11 Що се отнася до маркировката „СЕ“, замислена като маркировка за съответствие, а не като маркировка за качество, ЕИСК смята, че е от решаващо значение да бъде възстановено доверието в маркировките за съответствие. Следва да се възвърне стойността на маркировката „СЕ“ с по-големи възможности за съдебно преследване на нарушенията спрямо нея и осигурена правна защита за този основен регулаторен елемент, върху който се основават всички директиви на „новия подход“, понастоящем обхващащи 20 производствени отрасли.

4.12 По отношение на настоящата правна рамка ЕИСК счита, че несъответствията, дублираните правила и правната несигурност могат да се окажат ахилесовата пета на цялата система и да нанесат сериозни вреди на потребителите, предприятията, гражданите и гражданското общество като цяло.

4.13 Наличието на комплексно структурирано законодателство и липсата на необходимата съгласуваност между инициативите, свързани с другите цели и политики на ЕС, доведоха до прекомерен бюрократизъм и значително увеличаване на сроковете по отношение на действителното въвеждане на различните процедури. Това оказва силно изразено отрицателно въздействие, особено върху потребителите, малките и средните предприятия и отделните граждани.

4.14 Ето защо ЕИСК напълно подкрепя предложението за обща референтна рамка за пускането на продуктите на пазара ⁽¹⁶⁾. Тази рамка би трябвало да включва общи елементи, процедури и определения за бъдещото реорганизиране и адаптиране на отделни директиви, така че да бъдат премахнати ненужната бюрократична тежест и недостатъците на настоящата правна рамка.

4.15 ЕИСК счита, че е важно, като ключов елемент в единния пазар, да бъде съставено „Практическо телематично ръководство за пускането на продукти на единния европейски пазар“ ⁽¹⁷⁾, предоставящо на потребителя лесен за ползване преглед на цялото законодателство и на процедурите, в хоризонтален план и по основни отрасли, включително права и задължения, процедури за достъп, времеви рамки и разходите за прилагане.

5. Специфични бележки

5.1 *Предложение за регламент относно „принципа на взаимно признаване“ и „местата за контакт за продукти“ COM(2007) 36 окончателен*

5.1.1 Принципът на взаимно признаване, предвиден в член 28 и член 30 от Договора, представлява основен елемент на свободното движение на стоки и услуги на вътрешния пазар. В продължение на петдесет години ЕС постепенно се е разширявал, а пазарите са ставали все по-глобализирани, затова Комитетът счита, че е необходимо ролята на този принцип да бъде засилена и защитена, като бъде осигурена по-голяма правна сигурност и еднакво прилагане, и да бъде използван целият му потенциал в полза, както на икономическите оператори и на европейските предприятия, така и на националните власти.

5.1.2 Предложението на Комисията е положителна стъпка в тази посока, тъй като:

- създава процедура за оспорване на изключенията от общия принцип;

⁽¹⁶⁾ Общата референтна рамка би трябвало да включва и „услугите“, които са все повече свързани с пускането на пазара на самите продукти.

⁽¹⁷⁾ Вж. параграф 5.1.1.1.

- определя обща рамка на права и задължения за националните власти и предприятията;
- предлага система за информация и административно сътрудничество по отношение на националните законодателства.

5.1.3 Според Комитета обаче остават няколко проблемни въпроса, които трябва да бъдат разглеждани по-конкретно в предложението за регламент:

- прилагането на принципа на взаимно признаване не може да бъде отделено от взаимното доверие между държавите-членки по отношение на надеждността на механизмите за наблюдение на пазара, които играят решаваща роля при даването на достъп на определен продукт до вътрешния европейски пазар; ефективността на процедурите за оценка на съответствието; ролята на лабораториите за провеждане на тестове и компетентността на органите за сертифициране и стандартизация;
- предвидената в проекта за регламент роля на Комисията е по-ограничена в сравнение с тази, отредена ѝ в Решение 3045/95/ЕО;
- механизмите за административно сътрудничество биха били ограничени до вертикално сътрудничество между националните предприятия и власти, а би било важно да се развие хоризонтално сътрудничество между административните власти и аналогично — между различните места за контакт за продукти;
- липсата на препратка към механизми за уреждане на спорове като SOLVIT ⁽¹⁸⁾, които биха дали възможност на предприятията да поискат пряко използването на бърза, изпробвана и проверена процедура;
- обръщането на тежестта за доказване, включително за продукти от трети страни, внасяни на пазара на Общността от европейски вносители;
- създаването на позитивен списък на продукти, което би могло да се окаже особено трудно, като се има предвид, че принципът на взаимно признаване важи за всички продукти, които не са обхванати от хармонизираното законодателство.

5.1.4 Комитетът счита, че би било целесъобразно текстът да се позовава изрично на правните основания на Договора, установяващи принципа на взаимното признаване, като по този начин се подчертава, че запазването на предполагаеми национални изисквания може да бъде само изключение.

5.1.5 ЕИСК счита, че при въвеждането и прилагането на принципа за взаимно признаване трябва да бъдат осигурени високи нива на прозрачност, правна сигурност и опростяване:

- обръщането на тежестта за доказване от страна на националните власти, имащи желание да дерогират този принцип, посредством опростени процедури и в определени срокове, за да се постигне по-бързо и по-прозрачно разрешаване на споровете;

⁽¹⁸⁾ <http://ec.europa.eu/solvit/>

- възможността за завеждане на иск пред националните съдилища, без да са необходими допълнителни, прекомерни средства, време и енергия;
- достъп до извънсъдебни процедури за обжалване, като се използват проверени и изпробвани процедури на ЕС;
- по-свободно, по-ефективно движение на стоки и услуги, като се използват комбинирани информационни и обучителни кампании, насочени към предприятията, потребителите и администрациите;
- по-къси процедурни срокове; след получаването на обособено уведомление в писмен вид от националния орган, дадено предприятие разполага с 20 дни, за да представи своите контрааргументи и, ако въпросът не бъде разрешен в определен срок, то трябва да разполага с възможността да го отнесе към националните съдилища на страната на потенциалния пазар;
- създаване на европейска мрежа и поместване на уебсайта на ЕС на „местата за контакт за продукти“, създадени във всяка държава-членка, за да се осигури достатъчно ниво на комуникация и предоставяне на информация за правата и задълженията.

5.1.6 Според ЕИСК, максималните срокове за разглеждане на обжалвания трябва да се определят така, че даден спор да може да бъде разрешен пред първоинстанционния съд.

5.1.7 Държавите-членки трябва да създадат ефективни технически структури (включително подсигуриране на спешна процедура), които да могат бързо да представят всяко доказателство за дерогация от принципа на взаимно признаване, в съответствие с член 30 от Договора, който „позволява държавите-членки да вземат мерки, имащи ефект, равностоен на количествени ограничения, когато същите са оправдани от общи икономически съображения: обществен морал, обществен ред или обществена сигурност, защитата на здравето и живота на хората и животните, опазването на растенията, защитата на национални богатства и защитата на промишлено и търговско имущество“ ⁽¹⁹⁾.

5.1.8 Местата за контакт за продукти (PCP) следва да използват SOLVIT механизми като първоначален опит за разрешаване на спорове и да позволяват на предприятия, чиито стоки са били блокирани на границата, да прибегнат до тази извънсъдебна процедура за административно сътрудничество между държавите-членки, позволяваща получаване на отговор в рамките на 10 седмици ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁹⁾ Кратък фактологичен преглед на Европейския парламент: 3.2.1 Свободно движение на стоки. Последно актуализиран на 22 октомври 2001 г.

⁽²⁰⁾ SEC(2007) 585. Работен документ на Комисията, Доклад на SOLVIT за 2006 г. „Развитие и ефективност на мрежата Solvit през 2006 г.“, 30.4.2007 г.

Всички държави-членки на ЕС, както и Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, са създали център SOLVIT, в повечето случаи в рамките на съответното министерство на външните работи или на икономиката.

Тези центрове си сътрудничат пряко посредством он-лайн база данни, за да разрешават по бърз и прагматичен начин проблеми, внесени от гражданите и предприятията. Правилата за сътрудничество в рамките на Solvit са включени в препоръка на Комисията от 2001 г., която залага на заключенията на Съвета. Solvit започна работа през м. юли 2002 г. В допълнение към препоръката през м. декември 2004 г. центровете на Solvit приеха набор от общи стандарти за качество и работа, за да осигурят високо качество на услугите в цялата мрежа.

5.1.9 Комисията счита, че е важно местата за контакт за продукти да възприемат проактивен подход, като предоставят практически процедурни ръководства и като създадат национални уебсайтове, свързани в европейска мрежа и с уебсайт на ЕС, където да бъдат поместени решения по вече приключили дела, списъкът на продуктите, обхванати от принципа на взаимно признаване, и база данни, отворена за достъп от потенциалните потребители и свързана с телематична мрежа за обмен на информация между местата за контакт за продукти в съответствие с модела за оперативна съвместимост на IDABC⁽²¹⁾.

5.1.10 Подготвянето на тези инструменти и работата с тях не може да бъде по желание, а трябва да бъде задължение, което да залегне в предложението. Местата за контакт за продукти би трябвало, заедно с Комисията, да провеждат редовни съвместни информационни и обучителни семинари за икономическите оператори, административните и митнически служители, както и за потребителите, за да осигурят правилното разбиране и разпространение на правата и задълженията, залегнали в Договора.

5.1.11 Целесъобразно е също да се изготви телематично ръководство, структурирано хоризонтално и по основни отрасли, което да позволява да се открият на цялата територия на ЕС всички съществуващи и действащи разпоредби.

5.1.12 Съставянето на позитивен списък на продукти, обхванати от Регламента, както и отпадането на неотложната процедура, предвидена от Директивата относно общата безопасност на продуктите, не изглеждат целесъобразни.

5.1.13 Комисията трябва да следи внимателно механизмите за нотифициране, за да контролира тяхното функциониране: ето защо от държавите-членки трябва да се изисква да представят копие от всяка нотификация и да съставят годишен доклад за предприетите мерки, в съответствие с Регламента, за да може Комисията да представи доклад пред Европейския парламент, Съвета и ЕИСК — ОЕП.

5.2 Предложение за Решение относно обща рамка за пускането на продукти на пазара и маркировката „CE“ COM(2007) 53 окончателен

5.2.1 Комитетът подкрепя принципите на предложението, което се основава на положителния опит от новия подход, съчетан с глобалния подход⁽²²⁾, приложен при оценка на съответствието. Тези принципи следва да се прилагат повсеместно към настоящото и бъдещото законодателство на Общността и да обхванат всички аспекти на продуктите, предлагани на пазара, по-специално що се отнася до безопасността, здравето и опазването на околната среда. Ключовият принцип на единния пазар, т.е. не-дискриминацията на икономическите оператори, трябва да бъде зачитан от законодателството и изцяло прилаган от държавите-членки.

⁽²¹⁾ ОВ С 80 от 30.3.2004 г., (докладчик: г-н PEZZINI).

⁽²²⁾ Глобалният подход въведе модулен подход, според който оценката на съответствието се разделя на няколко стъпки или „модули“, които се различават в зависимост от фазата на развитие на продукта (например планиране, прототип, пълно производство), видът на провежданата оценка (проверка на документацията, одобряване на прототипа, гаранции за качество) и отговорността за оценяването (на производителя или на трета страна). Глобалният подход беше дефиниран с Решение на Съвета 90/683/ЕИО, отменено и актуализирано с Решение 93/465/ЕИО: тези две решения определят общи насоки и подробни процедури за оценка на съответствието, които да се използват в директивите на новия подход.

5.2.2 Комитетът подчертава, че „всички икономически оператори, които вземат участие в снабдителската и дистрибуторската верига, трябва да предприемат подходящите мерки, за да гарантират, че предлагат на пазара само продукти, които са в съответствие с приложимото законодателство“⁽²³⁾, независимо дали става въпрос за производители, оторизирани представители или вносители⁽²⁴⁾.

5.2.3 Проследяемостта на продуктите е от основно значение за определяне на отговорността на икономическите оператори, които предлагат стоки на европейския пазар, и за да се гарантира, че се изпълняват всички съответни изисквания на Общността, а не само изискването за съответствие ограничено до „определени контролни мерки“, както се предлага от Комисията⁽²⁵⁾.

5.2.4 Що се отнася до предмета и приложното поле на Решението, Комитетът счита, че предвидените в него изключения трябва да бъдат избягвани, и че — в съответствие с предложението, направени в точка 5.3.3 по отношение на Регламента за Европейска система за акредитация и механизмите за наблюдение на пазара — Общата рамка за пускане на продукти на пазара трябва да бъде прилагана към цялото съответно законодателство на Общността без изключение, както във връзка със здравето и безопасността, така и в връзка с опазване на околната среда. Новата рамка трябва да се прилага за цялото законодателство в тази област без да се изчаква евентуално цялостно преразглеждане на всяка отделна директива или регламент.

5.2.5 Общите дефиниции, съдържащи се в Глава I на предложението, са от жизненоважно значение за операторите на пазара, тъй като много често директиви, обхващащи едни и същи продукти, използват различни дефиниции.

5.2.6 Комитетът смята, че е необходимо да се предвиди:

- по-ясно определяне на задълженията на икономическите оператори, за да се подобри действащата рамка на новия подход;
- по-ефективно наблюдение на пазара;
- по-единни нива на компетентност за нотифицираните органи, които извършват оценка на съответствието.

5.2.7 Задълженията на икономическите оператори трябва да бъдат обосновани, пропорционални и освободени от скъпоструващи бюрократични и административни процедури, както по отношение на тестването на мостри от пуснатите на пазара продукти и на вписването на жалби (член 7, параграф 4, алинея втора), така и по отношение на изискването за нотифициране, което трябва да бъде ограничено до опасните продукти, така както са дефинирани в Директивата относно общата безопасност на продуктите.

5.2.7.1 Европейската система за акредитация трябва да се характеризира с пропорционалност на мерките, използвани от органите за оценка на съответствието, които трябва да прилагат подходящи методи по отношение на малките и средни предприятия и продуктите, които не се произвеждат серийно или се произвеждат в ограничени серии.

⁽²³⁾ Съображение 14 от предложението за Решение, COM(2007) 53 окончателен.

⁽²⁴⁾ Включително вносители на т. нар. „продукти без име“ от трети страни, пускани на пазара за кратки периоди от време, често под измислени наименования, съгласно принципа „продай и бягай“.

⁽²⁵⁾ Съображение 17 от предложението за Решение, COM(2007) 53 окончателен.

5.2.8 По отношение на нотифицираните органи, Комитетът би желал да заяви отново, че те трябва да гарантират компетентност, безпристрастност и ефективност в цялото Европейско икономическо пространство. За да се осигурят на всички производители равни условия на конкуренция, и в съответствие със задължението за акредитация, предвидено в член 3 и следващи, оценката за акредитация трябва да бъде извършвана от националния орган по акредитация и приемана от нотифициращия орган, като по този начин се избягва ненужно и скъпо дублиране на функциите.

5.2.9 Модул А за вътрешен контрол би трябвало да бъде предпочитаната процедура за оценка на съответствието, най-вече поради факта, че във всеки случай отговорността за продукта се носи изцяло от производителя или от вносителя в Европейското икономическо пространство. Освен това е необходимо да се гарантират различни възможности за избор между опростени модули, по-специално за МСП и при производства на лимитирани серии.

5.2.10 В основата на разпоредбите е системата за маркировка „СЕ“, предназначена да сертифицира съответствието на продукта с приложимите правила и от държавите-членки се изисква да я защитават по-ефективно, като реагират на неправилното ѝ използване с подходящи и пропорционални санкции, при необходимост и наказателни. Новите, както и старите разпоредби, предвиждат, че съответствието на продукта, удостоверено от маркировката „СЕ“, не освобождава производителя от задължението да компенсира щетите, евентуално причинени от продукт, за който впоследствие е било установено, че е бил дефектен.

5.2.11 Комитетът споделя напълно мнението, че липсата на доверие в маркировката „СЕ“ представлява „липса на доверие в цялата система: включително и в органите за наблюдение на пазара, в производителите, в лабораториите и сертифициращите органи, и в крайна сметка, недоверие в целесъобразността на законодателството на новия подход“⁽²⁶⁾.

5.2.12 Най-добрият начин да се укрепи статута и значението на маркировката „СЕ“, както се посочва в Решение на Съвета 93/465/ЕИО⁽²⁷⁾, е тя да бъде радикално преразгледана, което следва да включва:

- изясняване на факта, че тя не трябва да бъде използвана или считана за система за обозначаване или етикетирание, предназначена за потребителя⁽²⁸⁾, нито за гаранция за качество, сертификат или одобрение от независими трети страни, а само като удостоверение за съответствие с изискванията за продуктите и като технически документ, който производителят или вносителят имат задължението и пълната отговорност да представят пред властите и потребителя;
- рационализиране на различните процедури за оценка на съответствието;
- засилване на правната защита на маркировката „СЕ“ чрез регистрирането ѝ като колективна марка, което ще даде възможност на публичните власти да реагират бързо за пресичане на злоупотребите, но ще се запази възможността за допълнителни национални маркировки;
- засилване на механизмите за наблюдение на пазара и на граничния митнически контрол;

⁽²⁶⁾ Ролята и значението на маркировката „СЕ“ — Проект за сертификационен документ 2005 — 11 на Европейската комисия от 30.8.2005 г.

⁽²⁷⁾ Решение на Съвета 93/465/ЕИО — Решение относно модулите: „маркировката „СЕ“ показва съответствие с всички задължения, които са предвидени за производителя на продукта, по смисъла на директивите на Общността, съдържащи разпоредби за нейното поставяне“.

⁽²⁸⁾ ВЕУС 298/2007 от 5.6.2007 г. относно опаковането на стоки за вътрешния пазар, Jim MURRAY, изслушване в ЕП на 5.6.2007 г.

— насърчаване на производителите и потребителите да предприемат проучване на предимствата и недостатъците на евентуален доброволен кодекс за поведение по отношение на ефективността от разпространението на европейските и националните знаци за качество и етикети — доброволни или други — и как те се съчетават с маркировката СЕ.

5.2.13 Общите аспекти на механизмите за наблюдение на пазара са разгледани в параграф 5.3.13 и следващи, но тук Комитетът желае да подчертае значението на участието на Комисията, не само при всички случаи на продукти, които въпреки че съответстват на изискванията, все пак съдържат риск за здравето и безопасността, но също и в случаи на формално несъответствие, както това е предвидено в член 38 от Предложението за Решение.

5.2.14 Комитетът потвърждава решаващата роля на процеса на техническа стандартизация за всички аспекти на този въпрос, тъй като новият подход се основава именно на тясната връзка между минимални правни изисквания и европейските технически стандарти, които трябва да бъдат подкрепяни и насърчавани. Следователно, в случай на формално възражение към хармонизираните стандарти⁽²⁹⁾, съответният орган по стандартизация следва незабавно да бъде уведомен, така че това да може да се вземе предвид при изготвянето на стандартите.

5.3 „Предложение за Регламент за създаване на Европейска система за акредитация и на механизми за наблюдение на пазара“ COM(2007) 37 окончателен

5.3.1 Комитетът подкрепя предложенията за създаване на Европейска система за акредитация, основана на взаимното доверие и сътрудничество, доколкото тя въвежда обвързващи правила, както за икономическите оператори, така и за публичните власти, за да се гарантира, че всички пускани на пазара продукти отговарят на високи нива на безопасност и защита на здравето. Освен това системата би трябвало да гарантира еднаква степен на прилагане и регулиране спрямо всички европейски потребители и всички икономически оператори, при опростени и рационализирани процедури.

5.3.2 Европейската система за акредитация трябва да осигури общо приемане на резултата от оценките на съответствието и избягване на ненужното дублиране на тестването: за да се гарантира признаването на системата в международен план, компетентността за оценка за акредитация трябва да се основава на международно признати стандарти, а определенията на „оценка на съответствието“, „органи за оценка на съответствието“, „предназначение на органа“ и „нотифициране“ трябва изрично да бъдат посочени в Регламента.

5.3.3 Разпоредбите на регламента трябва да важат за всички органи по акредитация и услугите, които те предоставят в рамките на Европейското икономическо пространство, независимо от вида оценка на съответствието, предоставяна на клиентите, и трябва да гарантират:

— съгласуван набор от общи, ясни, прозрачни, съответстващи на международните стандарти определения, които да се използват във всички директиви на новия подход и в директивите за определени продукти, включително тези относно оценката на съответствието и органите за оценка на съответствието;

⁽²⁹⁾ Член 14 от Предложението за Решение COM(2007) 53 окончателен.

- функционирането на система за акредитация под контрола на публичните власти, която да не е предмет на търговска конкуренция;
- цялостно обхващане на цялото съответстващо законодателство на Общността без изключения в областта на безопасността и здравето или на опазването на околната среда; като се има предвид нарастващата сложност на законодателството на Общността в тази област, новите разпоредби трябва да осигуряват съгласувана обща рамка, както за производителите от ЕС, така и за тези от трети страни;
- повсеместно прилагане по отношение на всички дейности, подлежащи на акредитация, включително калибриране, независимо от това дали целта на акредитацията е изпълняването на правни изисквания за оценка на съответствието или изпълняването на частни договори;
- спазването от страна на националните органи по акредитация на стандартите за компетентност и безпристрастност, посредством участието им в партньорски проверки, провеждани под наблюдението на всички заинтересовани страни, участващи в процеса на акредитация;
- икономическа ефективност, пропорционалност, надеждност и взаимно доверие в общата система за акредитация, както за регулирания, така и за нерегулирания сектор.

5.3.4 Определението на акредитацията следва да бъде изменено, за да включи дейностите по калибриране, тестване, сертифициране, инспектиране и други дейности по оценка на съответствието.

5.3.5 Освен това, за да бъдат осигурени еднакви правила, обхващащи всички процедури по оценка на съответствието, включително тези за гарантиране на качеството, калибриране и тестове за оценка по ISO 43, не трябва да се предвиждат изключения и всички органи по акредитация и всички предоставяни от тях услуги в Европейското икономическо пространство трябва да бъдат включени в приложното поле на регламента, независимо от вида на оценката на съответствието, изготвяна за техните клиенти.

5.3.6 Дейността на националните органи по акредитация не би трябвало да има стопанска цел, както е предложено в член 4, параграф 6. Съществува обаче риск настоящата формулировка да затрудни набирането на необходимия стартов капитал, който да осигури солидна финансова основа за предлагането на качествени услуги. Според Комитета националните органи по акредитация следва да действат като органи с нестопанска цел, в смисъл, че не би трябвало да разпределят печалби, в съответствие с международно приетите с ISO/IEC 17011⁽³⁰⁾ разпоредби.

5.3.7 Европейската система за акредитация (ECA) би трябвало да бъде разглеждана като най-високото ниво на системата за акредитация и в качеството си на обществена услуга от общ интерес не следва да е обект на конкуренция. Комитетът подкрепя правилото, което задължава държавите-членки да имат един национален орган по акредитация, чиято компетентност, обективност и безпристрастност да бъдат подлагани на партньорска проверка, с някои изключения при определени обстоятелства⁽³¹⁾ за по-малките държави-членки, ако същите желаят да използват националните органи по акредитация на съседна държава-членка.

⁽³⁰⁾ ISO/IEC 17011 „Органът по акредитация разполага с необходимите за провеждането на неговите дейности финансови средства, удостоверени от счетоводните му книги и/или документи.“

⁽³¹⁾ Член 6, параграф 1 от Предложение за Регламент COM(2007) 37 окончателен.

5.3.8 Комитетът счита, че е необходимо да се създаде ясна правна основа за Европейското сътрудничество за акредитация (EA), чиято роля да бъде укрепена и по-добре дефинирана: всички национални органи по акредитация трябва да бъдат членове на EA, за да се осигури еквивалентност, прозрачност, надеждност и ефикасност, а мрежата на EA трябва да бъде подпомагана от държавите-членки.

5.3.9 За да бъде допълнително засилена EA, Комитетът счита, че органите по акредитация трябва да подпишат многостранни споразумения за признаване (MLA), управлявани от EA. Освен това предвидените от Регламента механизми за финансиране, следва да се отнасят не само до EA, но да бъдат разширени и по отношение на кампании за подкрепата на дейности по наблюдение на пазара и съвместното обучение на различните участващи национални администрации.

5.3.10 Партньорската проверка, предвидена в член 9, параграф 1, предназначена да улесни и подобри функционирането на единния пазар чрез увеличаване на неговата надеждност, трябва да бъде организирана в рамките на Европейската система за акредитация и въведена в съответствие с хармонизираните правила, определени в EA. Резултатите от партньорската проверка трябва да бъдат направени публично достояние и съобщени на всички държави-членки и на Комисията.

5.3.11 Тъй като органите по акредитация трябва активно да покажат, че доверието, което им се оказва е оправдано, Комитетът счита, че те следва да докажат, че участват успешно в системата на партньорски проверки.

5.3.12 От друга страна Комитетът счита, че е важно заинтересованите страни да участват: техни представители би трябвало да участват в органите по акредитация и това условие следва да бъде включено в новия регламент.

5.3.13 Комитетът подчертава значението на въвеждането от страна на държавите-членки на еквивалентни, по-съгласувани и по-ефективни механизми за наблюдение на пазара чрез хармонизиране на законодателството на Общността, което включва засилването на трансграничното сътрудничество: целесъобразно е да се приведат в съответствие разпоредбите относно общата безопасност на продуктите — Директива относно общата безопасност на продуктите 2001/95/ЕО — и другите съответни директиви, за да бъде осигурено пълното прилагане на принципа за „по-добро законотворчество“ към функционирането на единния пазар. Дейностите по наблюдение на пазара би трябвало да се отнасят и до продукти, обхванати от Директивата относно общата безопасност на продуктите, тъй като голям брой продукти се продават както за професионална употреба, така и за употреба от крайния потребител. Ето защо Комитетът счита за неоправдано изключването на член 13, параграф 2 от приложното поле на Директивата относно общата безопасност на продуктите, тъй като това би създавало по-скоро по-голямо объркване и усложнения за икономическите оператори, отколкото по-голяма съгласуваност на дейностите по наблюдение на единния пазар.

5.3.14 Освен това ЕИСК счита, че съществуването на сегашната система за бърз обмен на информация, RAPEX⁽³²⁾, която може да подпомага ефективно наблюдението на пазара, е напълно оправдано: тя би трябвало, обаче да бъде използвана по по-хомогенен и координиран начин от държавите-членки, митническите и административните власти.

⁽³²⁾ Освен RAPEX трябва да се добавят: в сферата на производство на храни и фуражи — системата за бързо предупреждение RASFF; относно заболяванията при човека — системата SARR; относно заболяванията при животните — системата ADNS. Сравни с Решение 2004/478/ЕО и Регламент 2230/2004/ЕО.

5.3.15 Митническите власти следва да си сътрудничат с властите, наблюдаващи пазара, в рамките на европейска мрежа, за да бъдат осигурени ефективни проверки на продуктите, преди пускането им на единния европейски пазар; митническите власти следва да разполагат с квалифицирани човешки ресурси, финансови средства и достатъчно правомощия, за да могат да изпълняват ефективно поставените им задачи.

5.3.16 Механизмите за наблюдение на пазара и за митнически проверки трябва да разполагат по-специално с подходящите средства, позволяващи им да реагират бързо, когато става въпрос за сезонни продукти или за продукти, продавани през ограничени периоди от време, като специални промоции,

често под ефирни измислени имена. В такива случаи властите трябва да разполагат с необходимите правомощия и средства за бърза намеса, а техният вносител в Общността трябва да носи пълната отговорност за гарантиране на тяхното съответствие с основните изисквания на ЕС, особено що се отнася до безопасността и опазването на околната среда.

5.3.17 Накрая, Комитетът счита, че в Регламента следва ясно да се посочи, че мерките, предприемани в отговор на доказана липса на съответствие, също трябва да зачитат принципа на пропорционалност, независимо от насоките, предвидени от член 19, параграф 1. Комитетът счита, че член 17 следва да бъде съответно изменен.

Брюксел, 13 декември 2007 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Dimitris DIMITRIADIS

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Становището на Европейския икономически и социален комитет

Следващите изменения, които бяха отхвърлени по време на разискванията, получиха повече от една четвърт от гласовете:

В параграф 5.2.12

към първото тире се добавя изречение, както следва:

„— изясняване на факта, че тя не трябва да бъде използвана или считана за система за обозначаване или етикетизиране, предназначена за потребителя, нито за гаранция за качество, сертификат или одобрение от независими трети страни, а само като удостоверение за съответствие с изискванията за продуктите и като технически документ, който производителят или вносителят имат задължението и пълната отговорност да представят пред властите и потребителя. Следователно, тъй като маркировката „СЕ“ не е гаранция за качество, сертификат или одобрение от независими трети страни, е достатъчен фактът, че маркировката „СЕ“ е поставена върху придружаващите документи, а не върху самия продукт.“

Изложение на мотивите

Според съществуващите правила върху всички продукти от определен вид, например играчки, трябва да бъде поставена маркировка „СЕ“. Това не означава, че на потребителя се изпраща послание, че определен продукт е по-добър от друг. Това означава само, че продуктът отговаря на стандартите за безопасност, за да може изобщо да бъдат продаван. Потребителят очаква всички продукти в магазина да имат разрешение за продажба.

Освен това, ако потребителят например разглежда спортна екипировка като ролкови кънки и/или скейтборд, той трябва да знае, че за продуктите, предназначени за деца с тегло над 20 килограма не се изисква да бъде поставяна маркировка „СЕ“. Ако тези продукти са поставени един до друг на етажерката, то потребителят може да помисли, че онези с маркировка „СЕ“ са по-добри от другите.

В течение на времето много проучвания са показали, че потребителите не разбират или са заблудени от маркировката „СЕ“. Заблудите включват грешното предположение, че продуктите имат определено качество (а не само, че са безопасни), че са били тествани от трета страна или че са произведени в ЕС.

Обяснимо е също така, че потребителите не разбират системата. Достатъчно е да отбележим, че за хранителните продукти не е задължително да са снабдени със специална маркировка, но те така или иначе трябва да отговарят на регламентите и директивите на ЕС. Според Европейските потребителски организации BEUC и ANEC достатъчно е маркировката „СЕ“ — като „паспорт за безопасност“ на пазара — да бъде поставена върху придружаващите документи, за да могат продуктите да бъдат проверени от съответните власти.

Резултат от гласуването:

Гласували „за“ 24 Гласували „против“ 27 Въздържали се 10

В параграф 5.2.12

се добавя се ново шесто тире както следва:

„— подтикваат Колисията, производителите и потребителите да проучат възможността за създаване на действителна система за маркировка на качеството на продуктите въз основа на сертифициране, извършвано от трета страна, което да обхваща повече аспекти, отколкото основните правила за безопасност, предвидени в директивите.“

Изложение на мотивите

В резултат на такова обсъждане може да се проучи възможността за създаване на стандарти не само за безопасност, но и включващи изисквания за качество, околна среда и етика, за да се позволи на производителите, които желаят това, да подложат продуктите си на тестове, които не се ограничават само до изискването за безопасност.

Ако изменението бъде одобрено, раздел 1 „Заклучения и препоръки“ следва да бъде съответно изменен (например в параграф 1.5 след седмото тире).

Резултат от гласуването:

Гласували „за“ 25 Гласували „против“ 29 Въздържали се 12
